

Katma Değer Vergisi iadesi tasdik işlemlerinde karşıt incelemenin amacı, iade veya mahsup edilecek katma değer vergisi tutarını doğru olarak belirlemektir.Yeminli mali müşavirlerin karşıt inceleme çerçevesinde diğer mükelleflerin defter ve belgelerini inc

Belge türü	Özelge
Kanun	SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNU (*)
Özelge no	B.07.0.GEL.0.32/3224-2435/39960
Tarih	20.07.2001

İlgide kayıtlı yazınızdan, Katma Değer Vergisi iadesi işlemlerinin tasdiki çerçevesinde yapılan karşıt incelemelerde karşıt incelemenin kapsamı ve Yeminli Mali Müşavirleri yetki ve sorumlulukları konusunda bazı tereddütlerin bulunduğu ve konu ile ilgili Bakanlığımızın görüşünün sorulduğu anlaşılmaktadır.

27 sıra no'lu Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliğinin II/2 bölümünde karşıt incelemede amacın tasdike konu işlemin gerçek mahiyetinin ortaya çıkarılmasını sağlamak olduğu belirtildikten sonra katma değer vergisi iadesi işlemlerinde karşıt incelemenin amacının iade ya da mahsup edilecek katma değer vergisi tutarını doğru olarak belirlemek olduğu açıklanmıştır.

Tebliğin aynı bölümünde konu ile ilgili olarak "Tasdike konu işlemin gerçek mahiyetinin ortaya çıkarılması incelenen işlemin özelliğine, kullanılan yöntem ve mükelleflere göre farklılık göstermektedir. Bu nedenle, bu konudaki sorumluluk yeminli mali müşavire ait olmak üzere karşıt incelemenin hangi aşamaya kadar yapılacağına kural olarak incelemeyi yapan yeminli mali müşavir karar verecektir.....Yeminli mali müşavirlerin müteselsil sorumluluk, disiplin hükümleri ve diğer yaptırımlarla karşılaşmamaları açısından karşıt incelemeler konusunda gerekli titizliği göstermeleri ve gerektiği kadar alt kademeye inerek inceleme yapmaları gerekmektedir" hükmü Alt mükelleflerin iade ya da mahsup edilecek katma değer vergisi tutarı ile ilgili olmayan işlemlerin doğruluğunun araştırılması karşıt incelemenin kapsamı dışında yer almaktadır.

27 sıra no'lu Tebliğin II/5 bölümünde katma değer vergisi iadesi tasdik işlemlerinde indirilecek katma değer vergisinin % 80 veya daha fazlasına tekabül eden mal ve hizmet alımları ile ilgili karşıt incelemelerin yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. 29 sıra nolu Tebliğin konu ile ilgili II/1 bölümünün son paragrafında ise "Öte yandan, katma değer vergisi iadesi talebinde bulunan mükelleflerin beyannamelerinde yer alan iade edilecek katma değer vergisinin iadenin talep edildiği dönemden önceki dönemlerden de kaynaklanması halinde karşıt incelemelerin bu tutarları da kapsayacak şekilde yapılması zorunludur. Düzenli olarak her dönem yeminli mali müşavir tasdik raporu ile ya da inceleme sonucu katma değer vergisi iadesi alan mükelleflerde önceki dönemler incelenmiş olduğundan tekrar inceleme yapılmasına ihtiyaç olmadığı açıktır. " açıklamasına yer verilmiştir. 20 sıra nolu Tebliğin A/4 bölümünde de katma değer vergisi iade taleplerinin incelenmesinde yeminli mali müşavirlerin, sadece iadesi talep edilen değil, ilgili dönem beyannamelerinde yer alan (hesaplanan ve indirilecek) katma değer vergisi tutarlarının doğruluğunu da araştıracakları ve buna ilişkin olarak raporda gerekli açıklamaları yapacakları belirtilmiştir.

Tebliğin II/7 bölümünde ise karşıt inceleme tutanaklarında bulunması gereken asgari bilgiler belirtilmiştir.

Yukarıya aktarılan Tebliğ hükmünde de belirtildiği üzere; katma değer vergisi iadesi tasdik işlemlerinde karşıt incelemenin amacı iade veya mahsup edilecek katma değer vergisi tutarını doğru olarak belirlemektir. Bu kapsamda araştırılacak hususların çerçevesi karşıt inceleme tutanaklarında yer alacak hususlar belirtilmek suretiyle çizilmiştir. Bu nedenle alt mükellefler nezdinde yapılacak karşıt incelemelerde kural olarak iade talep eden mükellef ile alt mükellefler arasında gerçekleşen mal/hizmet alım satımının doğruluğunun belirlenmesi gerekmektedir. maktadır.

Öte yandan, yeminli mali müşavirlerin karşıt inceleme çerçevesinde diğer mükelleflerin defter ve belgelerini inceleme yetkileri Vergi Usul Kanunu'nun 256 ncı maddesi uyarınca, tasdike konu hesap ve işlemlerin doğrulanması için gerekli kayıt ve belgelerle sınırlıdır. Bu yetkinin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar 27 sıra no'lu Tebliğin I inci bölümünde düzenlenmiştir. Tebliğin I/1 bölümünde ".....yeminli

